

ATOŠVAISTĖ

MAŽEIKIŲ MERKELIO RAČKAUSKO GIMNAZIJOS LAIKRAŠTIS

Cognosce te ipsum (Cicéro)

Mielieji,

Vasario 16-oji – Lietuvos valstybės atkūrimo diena.

Vasario 16-oji – Laisvės kovotojų diena.

Vasario 16-oji – susikaupimo ir atminties diena.

Vasario 16-oji – mūsų atsakomybės ir įsipareigojimo diena.

Vasario 16-oji – mūsų žemės, kraujo, jausmų ir tradicijų diena.

Tegul atminimas būna gyvas ne tik Vasario 16-ąją, tegul atminimas būna gyvas kiekvieno mūsų kasdienybėje ir perduodamas būsims kartoms.

Direktorė Asta Žukauskienė

Brangi Lietuva,

tu esi nuostabaus ir didingo grožio šalis, nuklota laukų ir pievų žalumos kilimu, suteikusi savo šimtamečiams ažuolams stiprybės ir pergalės atspindį, kiekvienais metų laikais skirtingai nudažanti žemę žalsvais, auksiniais, raudonais lapais ar greitai pakeičianti ją baltos spalvos skraiste. Lietuva – mano šalis, kurioje gimiau, pradėjau žengti pirmuosius savo žingsnius, išmokau pirmąjį žodį „mama“. Ir svarbiausia, kad esu laisva – dvasiškai ir fiziškai – šioje šalyje. Kad kiekvieną rytą prabudusi, galiu džiaugtis nuostabiu rytu, įkvėpti gryno oro, o ne atsikelti su baime ar išgąščiu dėl nugriaudėjusio sprogimo ar mieste kaukiančių sirenų, išpėjančių apie pavojų... Džiaugiuosi, kad galiu laisvai reikšti žodį ir nebijoti už tai būti nubauta, laisvai vaikščioti po miestą ir grožėtis juo bei gamta, o ne slėptis priedangoje ir kiekvieną dieną prabusti su baimės jausmu ir galvoje kylančiais klausimais: Kur reikės gauti maisto? Kaip reikės išgyventi? Ar visa

šeima išliks kartu? Ar ir vėl reikės gyventi pasislėpus ir nematant saulės šviesos – taip dabar dėl karo gyvena suaugę žmonės ir vaikai Ukrainoje. Jie kiekvieną rytą, dieną, vakarą ar naktį pasitinka baimės pilnomis akimis, bet nepaprastai nori būti laisvi, saugūs, sveiki ir kad jų gimtoji šalis būtų LAISVA! O mes, lietuviai, puikiai suprantame, ką reiškia netekti laisvės ir kaip stipriai dėl jos reikia kovoti. Ir už tai, kad esame laisvi, nepriklausomi, turime dėkoti didvyriams, kurie šaltą Sausio 13-osios naktį praliejo savo kraują, kad mes gyventume šviesoje, laisvai, saugiai. Juk lietuviai, latviai, estai ne be prasmės buvo nutiesę gyvą rankų grandinę! Laisvė yra kur kas daugiau nei tik žodis – tai ir šviesa, ir šiluma, ir meilė, ir saugumas... Dėl to turime džiaugtis, kad esame laisvi, ir branginti ją – Laisvę.

Ačiū tau, Lietuva, už galimybę ramiai miegoti, saugiai būti, veikti, laisvai gyventi.

Su meile,

Rusnė Miknytė, 1f klasė

Lietuva,

Rašau tau ne ant popieriaus,

o ant tylos, kuri lieka po lietaus.

Rašau tau iš savęs,

iš kalbos, kuria mane išmokei,

iš moko gerbti ir nedejuoti.

Tavo istorija sunkesnė už akmenį,

kurį nešei tu tiesia nugara

ir tie gilūs randai, kurių tu

nesigėdiji,

o eini iškėlus galvą.

Ačiū, tėvyne, jog išmokei netylėti,

bet iškėlus galvą aukštai, man

ramiai nueiti.

Išmokei eiti, o ne bėgti,

klysti, bet nepykti.

Ieva Urbonaitė, 1e klasė (2026, vasaris)

Vasario 16-ąją, minint Lietuvos valstybės atkūrimo dieną, mūsų gimnazijos bendruomenė už reikšmingą indėlį auginant sąmoningą, atsakingą ir savo kraštą bei Lietuvą kuriančią jaunąją kartą įteikta Mažeikių rajono savivaldybės nominacija „Už reikšmingą ir nuoseklų indėlį į jaunimo pilietiškumo ugdymą“.

Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijoje (MMRG) praktikuojamas kryptingas, nuoseklus ir vertybėmis grįstas jaunimo pilietiškumo ugdymas, aktyvus valstybinių ir pilietinių iniciatyvų puoselėjimas bei jaunų žmonių įtraukimas į prasmingą visuomeninę veiklą. Koks solidus mūsų

gimnazijos veiklų koliažas:

Pilietiškumo akcija „Laisvės banga“ – nuo 2009 m., minint Sausio 13-ąją, gimnazijos bendruomenė kartu su socialiniais partneriais, miesto įmonių, organizacijų atstovais sustoja Laisvės gatvėje ir susikimba rankomis taip išreiškdami vienybę ir puoselėdami Laisvės gynėjų atminimą. Renginio tikslas: saugoti laisvės gynėjų atminimą, ugdyti gimnazijos ir miesto bendruomenių vienybę ir susitelkimą.

Kovo 11-osios „Vėliavų žygis“ – pilietiškumo pamoka visiems gimnazijos moksleiviams, prie jos kasmet kviečiame prisijungti ir miesto savivaldos, kultūros ir ugdymo įstaigas, Šaulių sąjungą, kitas organizacijas. Nešini lietuviškomis trispalvėmis Laisvės gatvės žygiuojame į Nepriklausomybės aikštę, joje tradiciškai vyksta šventinis Nepriklausomybės dienos paminėjimas. Iniciatyvos tikslas: minėti Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dieną telkiant socialinių partnerių, miesto švietimo ir kultūros įstaigų bendruomenes.

Regioninė lyderystės konferencija jaunimui „Turi plaukti pats“ – tai gimnazijos ir Mažeikių miesto garbės piliečio, „EIKA“ valdybos pirmininko Roberto Dargio su partneriais 2023-03-17 Mažeikių rajono savivaldybės kultūros centre organizuota konferencija regiono gimnazistams. Konferencijos tikslas: skatinti moksleivių siekį veikti ir kurti savarankiškai, suteikti pirmuosius lyderystės pagrindus bei informaciją, kokios kompetencijos ir įgūdžiai bus reikalingi ateityje. Konferencijos moderatorius: žurnalistas Edmundas Jakilaitis; pranešėjai: Robertas Dargis, Nerijus Mačiulis, dr., Nerijus Maliukevičius, dr. Ainius Lašas, prof. Alfredas Bumblauskas, Justinas Pašys, Indrė Makaraitytė.

Regioninė konferencija „Dialogai amžiams: Platono filosofija ir Račkausko vertimo menas“, vykusį 2025-11-13, skirta paminėti Merkelio Račkausko, vieno pirmųjų vertėjų į lietuvių kalbą, Platono dialogų vertimo 100-metį.

Gatvės muzikos diena – vyko Mažeikiuose 2025-05-17. Kultūrinės iniciatyvos tikslas: skatinti kultūrinę įtrauktį, plėtoti kūrybinės saviraiškos galimybes Mažeikių miesto ir rajono jaunimui į renginio menines veiklas įtraukiant įvairaus amžiaus ir skirtingų žanrų – muzikos, šokio bei teatro – meno atlikėjus.

Instrumentinės muzikos moksleivių grupių festivalis „MŪSŲ BŪGNAI SKAMBA“, vykęs Mažeikių kultūros centre 2025-04-25. Festivalio tikslai: skatinti atlikėjų saviraišką, bendravimą, bendradarbiavimą; ugdyti sceninę kultūrą; aktyvinti ir skatinti jaunimo muzikinių grupių veiklą, kūrybiškumą; puoselėti „gyvo“ dainavimo ir muzikavimo tradicijas, populiarinti instrumentinę muziką.

Gimnazistai kasmet savanoriauja *respublikiniame renginyje „Bėgame už Laisvę“*, skirtame Vasario 16-ajai paminėti.

Gimnazijos vokaliniai ansambliai „Bros“ ir „Incanto“ nuolat dalyvauja miesto švenčių koncertinėse programose, savivaldybės renginiuose. 2023 m. gimnazijos merginų vokalinis ansamblis „Incanto“ dalyvavo lietuvių liaudies karo-istorinių dainų vakare, skirtame Lietuvos kariuomenės dienai paminėti.

Bendradarbiavimas su Mažeikių Švč. Jėzaus Širdies parapijos „Caritas“ organizacija – gimnazistų pagalba renkant labdarą skurstantiems, aukas Ukrainai.

Bendradarbiavimas su TOLI (JAV) institutu – projektų holokausto tema įgyvendinimas: „Šiaurės Jeruzalė – klestėjimas ir tragiška griūtis“, „Holokausto atminties ženklai Kaune“, „Paneriai – didžiausios tragedijos liudininkas“ (iš viso įgyvendinti 5 projektai).

Gimnazistai aktyviai dalyvauja Mažeikių „Interact“ klubo, Lietuvos moksleivių sąjungos Mažeikių skyriaus, Jaunųjų šaulių ir kitų organizacijų veiklose.

Mokytojai nuolat ruošia mokinius dalyvauti regioniniuose ir nacionaliniuose pilietinio ugdymo konkursuose ir renginiuose:

dalyvavimas mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamento prie Krašto apsaugos ministerijos organizuojamame mokinių rašinių konkurse „Mes esame NATO“; regioniniame teisių žinių konkurse „Temidė“; Liudo Mažylio esė ir eilėraščių konkurse „Švenčiu Lietuvą“;

LR Seimo organizuojamame „Demokratijos žinių“ konkurse (gimnazistai tris kartus tapo konkurso finalininkais, vyko į Europos Parlamentą Briuselyje);

kiekvienais metais dalyvaujame Konstitucijos egzamine (esame tapę laimėtojai); Europos egzamine (esame I ir II vietų laimėtojai); respublikiniame „Žaliosios odisėjos“ konkurse 2023 m. pusfinalyje užimta II vieta respublikoje;

AB „ORLEN Lietuva“ dalyvaujame tradicinėje konferencijoje, skirtoje minėti Tarptautinę moterų ir mergaičių moksle dieną; gimnazistai yra Europos jaunimo komandos nariai – aktyviai vykdo veiklas ES tematika Lietuvoje;

bendradarbiaujama su Europos Parlamento biuru, dalyvaujama projekte „Mokyklos – Europos parlamento ambasadorės“ (MEPA; gimnazija jau 6 kartus pelnė mokyklos ambasadorės vardą);

gimnazija yra Tarptautinio Euroscola renginio Strasbūre dalyvė (gimnazijos komanda pastaraisiais metais jame dalyvavo penkis kartus);

gimnazijos MEPA komanda 2023 m. Taline dalyvavo renginyje „MEPA TOGETHER“;

dalyvauta tarptautiniame renginyje „Gyvųjų maršas“, vykusiam Aušvico koncentracijos stovykloje; renginį organizavo

Tarptautinės komisijos nacių ir sovietų okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti Sekretoriatas kartu su Tarptautine Gyvybų Maršo organizacija Europoje (EMOTL);

kasmet dalyvaujame pilietinėje iniciatyvoje „Atmintis gyva, nes liudija“, skirtoje Laisvės gynėjų dienai paminėti; akcijoje „Atminties kelias“ (istorijos pamokos žydų kapinėse);

gimnazijoje svečiavosi LR Konstitucinio Teismo pirmininkė Danutė Jočienė, iniciatyva „Konstitucijos metai – 100/30“;

2023 m. vykome į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto organizuojamą renginį „Tavo Europa, tavo balsas!“;

gimnazijoje nuo 2015 m. gyvuoja Šv. Jono Bosko moksleivių Ateitininkų kuopa – dalyvaujama Ateitininkų federacijos renginiuose, Gedulo ir vilties dienos minėjimuose („Ištark, išgirk, išsaugok“ – tremtinių vardų skaitymas), bendradarbiaujama su kitomis Žemaitijos kuopomis, organizuojama veikla parapijoje (Advento vainiko pynimas, savanoriavimas „Maisto banke“ ir kt.);

bendruomenės dieną, „Pyragų dieną“, renkamos aukos Mažeikių autizmo asociacijai „Lietaus vaikai“, gimnazistų iškeptais pyragais vaišinami „Jievaro“ mokyklos mokiniai;

kasmet dalyvaujama Lietuvos asociacijos „Gyvastis“ pilietinėje akcijoje, skirtoje donorystės dienai paminėti.

Gimnazija aktyviai dalyvauja tarptautiniuose Nordplus Junior ir Erasmus+ bei kituose respublikiniuose, regioniniuose ir tarptautiniuose projektuose (Nordplus Junior projektas „Švietimo švyturys“, Nordplus Junior projektas „Kurkime tvarų ir darnų pasaulį“). Gimnazijai (iki 2027 m.) suteikta Erasmus+ akreditacija „Let Each Man Know His Own Nature“.

Mokykla daug dėmesio skiria aplinkosauginiam švietimui. Kasmet rengia pažintinius projektus „Turi pažinti, žinoti ir veikti“, įgyvendintas Mažeikių r. sav. visuomenės aplinkosauginis švietimo projektas „Tvarios aplinkos kūrimas ir aplinkai draugiškų įpročių formavimas“, organizuojamos viktorinos, užsiėmimai STEAM laboratorijoje, išvykos į aukštųjų mokyklų laboratorijas, susitikimai su buvusiais mokiniais, studijuojančiais ar dirbančiais aplinkosaugos srityje.

Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazija 2024 m. apdovanota LR krašto apsaugos ministerijos padėkos raštu bei specialiu prizu – patrankos sviedinio tūta, gimnazijos bendruomenė paskatinta už kryptingą, šiuolaikišką ir kūrybišką pilietinę veiklą.

VIENO AUTORIAUS PARODOJE...

Šįkart „Vieno autoriaus parodoje“ dar viena pažintis su talentinga gimnaziste Ugne Bartkute (IVb klasė). Merginos kūriniai pasižymi tematine ir žanrine įvairove, spinduliuoja drąsa ir kuklumu, pagarba tėvams ir seneliams, šviesa ir tamsa, darbštumu ir užsispyrimu, vidinėmis emocijomis ir išgyvenimais.

Dėkojame dailės mokytojai Astai Milėškienei už tikėjimą jaunu žmogumi, už padėsinimą ieškoti savo kelio, už galimybę eksperimentuoti, už kūrybos atradimo džiaugsmą.

PROJEK TINĖS GIMNAZISTŲ VEIKLOS

Kūrybos kelias per vokiečių kalbą

Tarptautiniame projekte „Begegnung mit Osteuropa 2026“ dalyvavo 3 mūsų gimnazijos mokinės. Įgyvendinti 3 projektiniai darbai, kurie suteikė galimybę ne tik atskleisti savo meninius gebėjimus, bet ir praplėsti vokiečių kalbos žinias. Ila klasės mokinės Elija Štaševskytė ir Adriana Juciūtė pasirinko projektą „Eure StraÙe in Schwarz und WeiÙ“. Jo metu merginos kūrybiškai tyrinėjo savo gimtųjų namų gatvę ją fotografuodamos skirtingais metų laikais, įvairiu paros metu bei keičiantis oro sąlygoms. Visus kadrus jungė viena bendra sąlyga – nuotraukos turėjo būti juodai baltos, tad mokinėms teko ieškoti kompozicinių sprendimų, išryškinančių formą, šviesą ir struktūrą.

Ild klasės mokinė Saulė Budrytė taip pat įgyvendino šį fotografijos projektą, o antrajame darbe pasirinko dailės kryptį. Remdamasi garsaus ekspresionisto Aleksejaus fon Javlenskio kūrybos pavyzdžiais, ji sukūrė savo portretą, interpretuodama spalvą, formą ir nuotaiką pagal menininko stilių. Tai pareikalavo ne tik techninių įgūdžių, bet ir drąsos kūrybiškai pažvelgti į save.

Visi darbai išsiųsti į Miunsterio miestą (Vokietijoje), ten juos vertins projekto komisija. Džiugu, kad mūsų mokinės ryžtingai įsitraukė į tarptautinį meninį projektą ir pristatė savo kūrybą platesnei auditorijai.

Žaneta Petokaitienė, vokiečių kalbos mokytoja

TŪM. STEAM veiklos

Vasario 26 d. Ib, Ic klasių gimnazistai aplankė naujausią muziejų Lietuvoje „Mokslo salą“ (Kaune). Tai planetariumas ir modernus mokslo ir inovacijų populiarinimo centras, kuriame įrengtos interaktyvios ekspozicijos, supažindinančios su fizikos, biologijos, technologijų ir kitų mokslų principais. Mokiniai patys galėjo eksperimentuoti, išbandyti įvairius įrenginius, patikrinti savo galimybių ribas, o planetariume, vienoje išpūdingiausių „Mokslo salos“ erdvių, pažvelgti į beribį žvaigždynų rezginį, keliauti laiko mašina, susipažinti su kosmoso tyrinėjimais ir astronomijos atradimais.

Rosita Giniotienė, lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja

SVEIKINAME OLIMPIADŲ, KONKURSŲ LAUREATUS, MOKYTOJUS

Lietuvos mokinių dailės olimpiada (savivaldybės etapas)

I vieta – Ugnė Bartkutė, IVb,– dalyvauja dailės olimpiados respublikiniame etape;

I vieta – Elanda Radzytė, If, mokytoja Asta Milėškienė;

I vieta – Guoda Straupaitė, IIIc, mokytoja Asta Milėškienė;

II vieta – Fausta Veršinskaitė, Ie, mokytoja Asta Milėškienė;

II vieta – Rasa Pudžiuvytė, IIIa, mokytoja Asta Milėškienė;

III vieta – Monika Montvilaitė, Id, mokytoja Asta Milėškienė;

III vieta – Vanesa Vinčiūnaitė, IJe, mokytoja Asta Milėškienė;

III vieta – Pijus Vitkevičius, IIc, mokytoja Asta Milėškienė;

III vieta – Rita Radzytė, IVe, mokytoja Asta Milėškienė.

Lietuvos mokinių filosofijos olimpiada (I etapas)

Rasa Pudžiuvytė – IIIa, mokytoja Virginija Aurylaitė;

Ugnė Žilinskaitė – IIIa, mokytoja Virginija Aurylaitė;

Alantė Litvinaitė – IVb, mokytoja Kornelija Jurienė;

Neila Saračinskaitė – IIc, mokytoja Kornelija Jurienė.

Dr. J. P. Kazicko programavimo konkursas (regioninis etapas)

II vieta – Haroldas Pogojus, IVa;
dalyviai – Egidijus Maskaliūnas, IIIf, Radvilas Svirskas, IIIf, Karina Andrėkutė, IVb, Semas Valantinavičius, IVc; mokytoja Sigutė Mackevičienė.

Lietuvos mokinių lietuvių kalbos ir literatūros olimpiada (šalies etapas)

Dalyvės:

Milda Vaičiulytė, IId, mokytoja Laura Arnotaitė;

Liucija Niciūtė, IVa, mokytoja Dalia Pranciulienė.

Lietuvos mokinių matematikos olimpiada (savivaldybės etapas)

I vieta – Domantas Turčinskis, IIIc, mokytoja Asta Jonuškytė – atstovaus gimnazijai respublikinėje matematikos olimpiadoje;

II vieta – Domantas Dargis, Ib, mokytoja Sandra Vaišvilienė;

III vieta – Arnas Žadeikis, IIc, mokytoja Laima Perminė;

II vieta – Karolina Bučytė, IVf, mokytoja Laima Perminė;

III vieta – Haroldas Pogojus, IVa, Stasys Dambrauskas.

Lietuvos mokinių regioninis Meninio žodžio konkursas

III vieta – Kipras Pučekas, IVb, mokytoja Ona Kelpšienė.

Lietuvos mokinių anglų kalbos olimpiada (šalies etapas)

Dalyvė – Emilija Domeikaitė, IIIId, mokytoja Rita Meškienė.

Dr. J. P. Kazicko programavimo konkurso forumas

Haroldas Pogojus, IVa – laimėtas kvietimas į respublikinę olimpiadą;
dalyviai – Karina Andrėkutė, IVb, Semas Valantinavičius, IVc.

GIMNAZISTŲ FILOSOFINIAI MĄSTYMAI

Šiais metais 29-ojoje Lietuvos mokinių filosofijos olimpiadoje Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijai atstovauja keturios gimnazistės (Neila Saračinskaitė (IIc kl.), Rasa Pudžiuvytė (IIIa kl.), Ugnė Žilinskaitė (IIIa kl.), Atėnė Litvinaitė (IVbkl.) ir jų mokytojos (Virginija Aurylaitė, Kornelija Jurienė). Kandidatės kūrė filosofines esė, šiame numeryje dalijamės Rasos Pudžiuvytės ir Ugnės Žilinskaitės mintimis.

„Meno kūrinys tam tikra prasme yra tikrovės papildymas, tačiau papildymas, kuris, nors ir gal būti integruotas kaip kultūros produktas, nepasiduoda integracijai būtent kaip meno kūrinys“ (Dorotė Volš)

Antikoje menas buvo suvokiamas kaip tikrovės pamėgdžiojimas – *mimesis*. Juo buvo stengiamasi atspindėti tikrovę, priversti žmones iš jos pasimokyti ar ja žavėtis (graikiškas teatras, žmonių skulptūros, poemos). Bėgant laikui, šią meno sampratą imta kvestionuoti. Imanuelis Kantas teigė, kad kuo meno kūrinys artimesnis tikrovei, tuo jis mums nuobodesnis – net ir tobuliausiai išgauta lakštingalos trelė praranda savo vertę vos paaiškėja, jog tai tik techniškas žmogaus balso pamėgdžiojimas, o ne gyva kūrybinė intencija. Tokiu pavyzdžiu Kantas norėjo parodyti, kad meno tikslas nėra pamėgdžioti tikrovę (šiuo atveju – gamtą). Hegelis papildė tokią idėją sakdamas: „Menas, kuris tenkinasi vien gamtos mėgdžiojimu, niekados neatlaikys gamtos konkurencijos. Toks menas veikiau primena šliaužiantį kirminą, kuris bando pavyti dramblių.“ Taip jis įrodo, kad meno tikslas tikrai nėra tikrovės mėgdžiojimas, kadangi absoliutus atkūrimas nėra įmanomas. Tačiau menas gali „laimėti“ prieš gamtą į jį įdėta prasme. Menas intriguoja savo savybe sukurti „naują galimybę“ – kažką tokio, kas ne tik papildo tikrovę, bet ir sukuria naują tikrovę. Dorotė Volš pastebėjo, kad menas unikalus ir tuo, kad kiekvienas žmogus tam tikrame meno kūrinyje gali įžvelgti vis kitokią „naują galimybę“ – meno interpretacija nėra baigtinė. Tačiau šiais laikais, kai viskas yra materializuojama ir įkainojama, atrodo, kad net ir menas gali būti paverstas ne neišsemiamu galimybių šaltiniu, o tik tuščiu kultūros produktu. Ar dėl tokios priežasties menas gali nustoti egzistuoti kaip menas?

Praejusiais metais Lietuvoje masiškai buvo minimas menininko M. K. Čiurlionio 150 metų jubiliejus. Čiurlionio kūrinių atvaizdai atsirado ant įvairiausių daiktų: puodelių, magnetų, skirtukų, megztinių ir t. t. Menininko kūryba buvo tiek integruota į kultūrą, kad tapo valstybės prekės ženklu. Filosofas ir estetikos tyrinėtojas Valteris Benjaminas tokį procesą, kai meno kūrinys virsta daugybe jo atvaizdų, vadino „auros“ mažėjimu. „Aura“ – tai unikalus potyris, kai matome tam tikro daikto originalą. Pavyzdžiui, stovėdami prie Čiurlionio „Rex“ jaučiame daugiau kūrinio auros, negu žiūrėdami į tą patį kūrinių telefono ekrane. Tačiau pats Valteris Benjaminas „auros“ mažėjimą vertino teigiamai dėl jo gebėjimo išlaisvinti kūrinių iš elito kulto ir padarymo prieinamu žmonių masėms. Tačiau kyla klausimas, ar sumažėjus „aurai“ kūrinys tebėra toks pat vertingas, koks buvo iš pradžių? Kuo kūrinio atvaizdai dažniau matomi mums, tuo labiau jie yra susiejami su tam tikra samprata. Čiurlionio paveiksai mums ėmė signalizuoti du dalykus – patį Čiurlionį ir

lietuvišką pasididžiavimą. Čiurlionio paveiksai tapo „akluoju tašku“ – mes juos atpažįstame, tačiau praradome gebėjimą savarankiškai interpretuoti. Masinė produkcija ne tik neleidžia patirti „auros“, bet taip pat skatina ir „estetinį aklumą“ – nesugebėjimą vertinti meno. Kai kūrinys tampa tik nacionalinės tapatybės reprezentacija, jis tarsi įkalinamas vienoje funkcijoje. Tačiau Dorotė Volš teigtų, kad kūrinio neintegruojamumas slypi jo prigimtyje: nors valstybė ar rinkta gali savintis atvaizdą, ji negali savintis pačios „naujos galimybės“. Visuomenė vartoja kūrinio atvaizdą, tačiau kūrinio patirtis išlieka individuali ir izoliuota. Svarbu, kad ne kiekvienas žiūrovas gali sugebėti pakankamai atsiriboti nuo „valstybės prekės ženklo“, kad išvystų tikrąją „naują galimybę“. Susitikimas su kūriniu įvyksta tada, kai žiūrovas sugeba pamiršti kultūrinę klišę ir pamatyti paveikslą ne kaip „lietuvišką pasididžiavimą“, o kaip transcendentinį tikrovės papildinį, kuris yra svetimas bet kokiai ideologijai.

Salvatore Garau meno kūrinys „Aš esu“ neturi galimybės tapti produkcijos tiražu, kadangi yra nematomas. Kaip pats menininkas teigia, kūrinys yra sudarytas iš minčių energijos. Šis kūrinys tiesiogiai sutampa su Volš mintimi, kad pats kūrinys negali pasiduoti integracijai. Tačiau kūrinys tuo pačiu kelia klausimą, ar jį apskritai galima laikyti menu? Jei negalima, ar tai reiškia, kad meno, kurio negalime paversti preke, egzistavimas yra neįmanomas? Platonas meną (kalbame apie įprastinį senovės graikų meną) laikė „šešėlių šešėliais“. „Šešėliai“ – tai visi materialūs dalykai pasaulyje, kurie buvo sukurti pagal „idėjas“ – tobulas formas. Jos neegzistuoja realybėje, tačiau kiekvienas jas turime savo mintyse. Pagal „idėjas“ sukurti mūsų pasaulio daiktai yra kur kas netobulesni negu pačios „idėjos“. Tad atsiribodami nuo juslinio pasaulio galime į jas pažvelgti per mąstymą. Salvatore Garau, sukurdamas nematomą skulptūrą, tarsi bando išvengti materialaus pasaulio netobulumo. Tačiau net be materijos kūrinys pasiduoda integracijai – jis buvo parduotas už 15 tūkst. eurų. Jį įsigijęs savininkas gavo sertifikatą, tvirtinantį nematomos skulptūros egzistavimą. Galime teigti, kad net „tobulą idėją“ buvo sugebėta paversti preke. Pats kūrinys neturi tradicinės „auros“ ir estetikos, tad vienintelis jį menu padarantis požymis – institucinis susitarimas nematomą skulptūrą laikyti menu. Pati nuostata, laikanti tuštumą menu, padarė jį tokiu – nematoma skulptūra sukėlė įvairias žmonių reakcijas, o tai būtų galima pavadinti nepasidavimu integracijai būtent kaip meno kūriniumi. Kūrinys provokuoja mąstymą, o tai ir yra jo „nauja galimybė“, kurios negalima tiesiog „suvartoti“ kaip prekęs.

Anksčiau minėtą „auros“ mažėjimo problemą bando sulaužyti skaitmeninis pasaulis – NFT (nepakeičiami žetonai). Nepakeičiamas žetonas gali būti taikomas lengvai suklustojamiems daiktams, tokiems kaip fotografijos, vaizdo įrašai, garso įrašai bei kitoms skaitmeninėms rinkmenoms ženklinti siekiant patvirtinti jų autentiškumą. Todėl NFT tarsi išvengia masinės produkcijos ir sukuria dirbtinį unikalumą. Tikras unikalumas negali būti užtikrintas, nes atvaizdai vis dar gali būti kopijuojami, tačiau kūrinio autentiškumą rodo jo kodas – NFT ženklėjimas. Todėl NFT kūrinio „aurą“ galime pajusti ne jūslėmis, o per supratimą, kad specifinis skaitmeninis ženklas priklauso kažkam. Lygindami skaitmeninį pasaulį su fiziniu, jį galime pavadinti hiperrealybe. Hiperrealybė – prancūzų filosofo Žano Bodrijaro terminas, kuriuo nusakoma, kad ženklai (kurie įprastai įvardija kažką „tikro“) tampa „tikresni“ už pačią tikrovę, t. y. simuliacija nebeteri jokio ryšio su tikrove. Skaitmeniniame pasaulyje ženklas (žetonas) tampa „tikresnis“ už patį objektą (mes nežiūrime į vaizdą, mums tik rūpi jo autentiškumas), o skaitmeninė rinkmena tampa simuliakru –

kopija, kurios originalas fiziškai niekada neegzistavo. NFT paverčia meną tiesiog duomenimis bloko grandinėje. Šia prasme kūrinys yra visiškai integruotas: jis turi savininką, kainą, yra apmokestinamas ir gali būti perleidžiamas kaip bet koks kitas turtas. Meno kūrinys tampa ne tik preke, bet tam tikra valiuta. Ar įmanoma menui nepasiduoti integracijai, kai jis yra paverčiamas kodu? Tas, kuris nuperka NFT, nuperka teisę vadintis savininku, bet jis nenuperka „naujos galimybės“ supratimo. Ta galimybė lieka prieinama kiekvienam žiūrovui, kuris žiūri į ekraną, nepriklausomai nuo to, kam priklauso žetonas.

„Geriausias būdas apsiginti — tai neatsilyginti tuo pačiu“ (Markas Aurelijus)

Kerštas dažnai gali atrodyti kaip „teisingas“ atsakas už padarytą žalą, tačiau retu atveju tai atneša ramybę. Priešingai – teisingumas nėra įvykdomas, o kerštas tik dar labiau pabrėžia pykčio liepsną. Egzistencializmo ir stoicizmo idėjos mums leidžia suprasti, kad iš tiesų neatsilyginti tuo pačiu yra naudingiau mums patiems ir mus supančiai aplinkai. Marko Aurelijaus ir Albero Kamiu požiūriai turi esminių skirtumų, todėl šios filosofijos viena kitą papildo atskleisdamos, kad tikroji vidinė pusiausvyra slypi gebėjime suprasti save ir kitus.

Mokėjimas „perskaityti“ kitą žmogų bei save yra galia, kuri padeda mums, žmonijai, atsilaikyti prieš pyktį ir kerštą. Daugelis individų ne vieną kartą yra susidūrę su situacijomis, kai buvome įžeisti, pažeminti ar įskaudinti. Tą įskaudinimo akimirka mums verda kraujas, kyla pyktis, o kerštas atrodo kaip tinkamas veiksmas atsilyginti už moralinę, emocinę žalą. Dauguma žmonių tai ir pasirenka daryti – kerštauti. Tačiau, ar kerštas neatrodo kaip uždaras ratas, nuolatos pasikartojantis ir nesiliaujantis? Žmogus, kuris buvo įžeistas, atkeršija kitam, o šis keršija už jam padarytą žalą, ir taip kartojasi ištisas dienas, mėnesius, o gal net ir metus. Visa tai yra glaudžiai susiję ne tik su kitais, bet ir su mumis. Ar kada nors pagalvojame apie savo vertybes, veiksmus prieš kritikuodami kitus? Ar tikrai atkreipiame dėmesį į smulkias detales ir bandomė suprasti kitus, ar tik paviršutiniškai žvelgiame į mus supantį pasaulį? Stoikai kerštą vertino kitaip. Vienas garsiausių Romos imperatorių, stoikų filosofijos atstovų Markas Aurelijus savo knygoje „Sau pačiam“ kerštą ir apsisąugojimą perteikė šiais žodžiais: „Geriausias būdas apsiginti — tai neatsilyginti tuo pačiu.“ Markas Aurelijus savo knygoje perteikia kelias labai svarbias stoikų filosofijos mintis.

Visų pirma, Markas Aurelijus akcentuoja, kad žmogus prieš pykdamas ar kerštaudamas nusidėjusiam prieš jį, turėtų pažvelgti iš kito žmogaus perspektyvos. Filosofas nori, kad mes suprastume, kad žmogus turėtų remtis ne impulsyviomis idėjomis, būti vedamas emocijų, bet išlaikyti šaltą protą. Matymas kito žmogaus akimis, supratimas, ką žmogus laiko gėriu ir blogiu, numalšina keršto liepsną širdyje ir žmogus nebejaucia jam neapykantos, o tik jo gailisi. Kerštas savaime silpsta, kai žmogus supranta, kad ne tik kiti, bet ir mes patys klystame. Stoicizmui būdingas neutralumas ir veikimas be neapykantos. Žvelgimas į problemą, gyvenimo posūkius (šiuo atveju, žmonių daromą emocinę žalą kitiems) – tai ne emocinis savęs graužimas, o kaip tik, paskata eiti toliau, suprasti, kad tai, kas vyksta – trumpalaikis procesas. Taip pat M. Aurelijus teigia, kad prieš pasipiktinant kieno nors elgesiu, reiktų pažvelgti į save (šiuo atveju, į savo vertybes, pasirinkimus, įsitikinimus). Filosofas nori, kad mes patys suprastume ar mūsų elgesys, veiksmai ir poelgiai nėra panašūs į kito žmogaus. „Tada greitai nustos piktintis, nes suprasi, kad kažkas tą žmogų privertė taip

Visi meno kūriniai (nuo materialių, nematomų iki virtualių) neišvengiamai bus integruoti kaip kultūros produktai tol, kol jie egzistuos visuomenėje. Tačiau meno savitumas visada priešinasi integracijai – visada lieka vietos savarankiškai meno interpretacijai. Menas, nesvarbu kokios formos, yra kupinas „naujų galimybių“. Tad kol egzistuos žiūrovas, kuris meną vertins ne kaip baigtinę prekę, o kaip atvirą prasmų lauką, tos „naujos galimybės“ bus neužmirštos. Menas nustoja egzistuoti kaip menas tik tada, kai mes prarandame gebėjimą mąstyti ir interpretuoti.

Rasa Pudžiuvytė, IIIa klasė

pasielgti.“ Mes turbūt nepagalvojame, tačiau daugelis savybių, kurios mums nepatinka kituose, yra labai susijusios su mūsų pačių įsitikinimais ir poelgiais. Tai, kas mums nepatinka kituose, yra tarsi atspindys, refleksija mūsų pačių savybių, tai, ką mes darome patys, tai, kas gyvena mūsų sąmonėje. Tačiau tik retas iš tiesų atkreipia dėmesį į save. Pastebėti spragas kituose yra daug lengviau negu savyje, todėl Markas Aurelijus ir nori, kad žmonės pradėtų nuo savęs ir suprastų, iš kur visa tai kyla. Tačiau, kaip tai numalšina keršto norą? Galime interpretuoti, kad savirefleksija mus priveda prie išvadų, kad vis dėlto mes taip pat esame kalti, o kerštas nebūtų įrodymas savo nekaltumo ir pranašumo. Bent truputį gebantis save reflektuoti žmogus atras savo spragas ir supras, kad jis netiki savo nekaltumu. Taigi, kam tada kerštauti, jei supranti, kad esi kaltas? Stoikai mano, kad svarbiausia yra vidinė ramybė, todėl pyktis ir kerštas nėra tinkamas metodas pasiekti sielos pusiausvyrą. Galimybė pripažinti esant kaltu, vertinti situacijas ramiai bei tvardyti savo vidinius „demonus“ yra tai, ko stoikai ir siekė. Stoicizmas, pats Markas Aurelijus vertina žmonių gebėjimą pažvelgti iš kitų perspektyvos bei suprasti, kad kerštas nebūtinai yra teisingas sprendimas atsilyginti.

Stoikai siekia ramybės per savitvardą, gebėjimą suprasti kitus, tačiau egzistencialistai ramybės ieško per kaltės pripažinimą. Panašų Marko Aurelijaus požiūrį pratęsia ir papildo XX amžiaus vidurio prancūzų egzistencialistas Alberas Kamiu. Savo romane „Krytis“ pagrindinis veikėjas kalba, kaip pyktis kyla kaip baimės reakcija, baimė būti teisiamiems. Veikėjas pasakoja, kaip žmonės visada trokšta būti nekalti. „Mes visi – ypatingi atvejai. Mes visi norime dėl ko nors skystis!“ Ypatingi atvejai – tai mūsų įsitikinimai, kad esame nekalti. Žmonės iš prigimties turi šokią tokią egoizmo gaidelę (todėl ir norime įtikinti save, kad esame nekalti), tačiau kai kurie išpučia savo egzistavimo svarbos burbulą, turi egocentriškumą. Dėl sužadinto pykčio jie imasi veiksmų, bando apsiginti prieš kitus, kad tik įrodytų savo nekaltumą. Kodėl žmogui yra lengviau apkaltinti kitą, nei prisipažinti esant kaltu? Galime teigti, kad tai būdas apsaugoti save, savo savigarbą, tačiau tai nėra visiškai teisingas būdas. Kamiu tik bando mums parodyti galimas pykčio priežastis. Baimė nėra vienintelis šaltinis, kuris sukelia neapykantą dėl mums pasakytų žodžių, kurie kerta kaip staigus kirvis, tai taip pat sukelia mūsų trapi emocinė būseną, trapi siela. Kerštas suveikia kaip išlikimo šiame pasaulyje instinktas, kuris yra pilnas neapykantos ir pesimizmo. Žvelgiant toliau, veikėjas akcentuoja kelias svarbias detales: „Aš laikiu jo (Paskutiniojo teismo) be baimės, nes patyriau baisesnių dalykų: žmonių teismą“; „Nelaukite Paskutiniojo teismo. Jis vyksta kiekvieną dieną.“ Šios citatos mums leidžia suprasti, kad kiekvienas žmogus yra visuomenės vertinamas ir nuo to nepabėgsime. Žmonės yra būtybės, kurios nenustygsta vietoje ir kritikuoja, vertina pagal

stereotipus, teisia kitus jų nepažinę, todėl kiekvieną dieną esame teisiami kitų žmonių. Veikėjas toliau pasakoja, kaip veikia atgailaujančio teisėjo darbas. „*Kadangi mes negalime nuteisti kitų iškart nenuteisdami savęs, turime apkaltinti save, kad įgytumėm teisę teisti kitus*“; „*Kuo labiau kaltinu save, tuo turiu didesnę teisę jus teisti. Dar geriau – aš jus išprovokuoju, kad jūs įtumėtė teisti patys save – tai man teikia tokį palengvėjimą!*“ Pagrindinis veikėjas išreiškia savo kaltes, situacijas garsiai, pasverdamas kiekvieną detalę. Tai tarsi išpažintis, kuri leidžia „garsiai“ mąstyti. Ši galima interpretacija gali būti suprasta kaip būdas be pykčio, be keršto iš tiesų įsiklausyti į savo vidinį „aš“, iš naujo pergaltuoti ir apmąstyti savo kaltes. Galiausiai išmokti pripažinti jas ir pradėti dvasinį apsivalymą, tęsti pradėtą dvasinę kelionę. Galime įžvelgti ir kitokią idėją. Garsiai išreikštos kaltės leidžia ir kitam žmogui pagalvoti apie save. Veikėjas ironizuoja ir manipuliudamas provokuoja mus pačius apmąstyti savo spragas, pajusti savo kaltę. Veikėjas tarsi ieško malonumo bei naudos sau, tačiau argi tai netampa egoizmu? Šią ironiją galima

interpretuoti įvairiais aspektais, tačiau, bet kuriuo atveju, tai leidžia mums suprasti, kad pasaulis yra netobulas kaip ir mes patys. Kamiau leidžia skaitytojams šią knygą perskaityti skirtingais raktais ir suprasti skirtingai. Taigi, tikrasis išsivadavimas iš keršto yra pripažinimas, kad esame kalti ir kad mes, kaip ir visuomenė, nesame tobuli.

Kerštas nesuteikia mums vidinės harmonijos, tačiau galime jį numalšinti. Stoikai teigia, kad reikia atkreipti dėmesį į kitus žmones, jų suvokimą, taip pat ir mūsų pačių įsitikinimus. Egzistencialistinis požiūris skatina mus priimti kaltę ir suprasti, kad tobulybė neegzistuoja. Jei kerštausime – prarasime moralinę bei vidinę ramybę ir gyvensime įtampoje. Todėl remiantis šiomis idėjomis geriausias būdas apsiginti – tai ne atsilyginti tuo pačiu, o išlaikyti dvasinį neutralumą ir priimti kiekvieną patirtį kaip vertingą gyvenimo kelionės dalį. Tai ne silpnumo ženklas, o stiprybės, harmonijos ir balanso ženklai, kurių visą gyvenimą ir siekiame.

Ugnė Žilinskaitė, IIIa klasė

REDAKCIJOS SKILTIS

Kultūrinė patirtis ir bendrystė Kaune

supažindino su ekspozicija, interaktyvia įranga, Balio Sruogos biografijos ir kūrybinio gyvenimo etapais bei paskutiniuoju rašytojo gyvenimo periodu. Ši laikotarpį (kaip ir pačią parodą) simboliškai sudaro du „kurortai“: Štuthofas – „pajūrio kurortas“, kuriame rašytojas išgyvena tikrą siaubą, tačiau nenustoja kurti komedijų, ir saulėtas Birštonas, kuriame jis paniręs į tamsius „Dievų miško“ rankraščius. Apsilankymas parodoje buvo puiki proga apmąstyti katastrofišką žmogaus likimą, sovietmečiu galiojusią griežtą cenzūrą ir kovą su ja.

Laisvu laiku vaikštinėjome po buvusią laikinąją Lietuvos sostinę – žvalgėmės, tyrinėjome miestą, lankėmės prie įdomių ir svarbių Kauno miesto objektų.

Vakarą vainikavo apsilankymas Nacionaliniame Kauno dramos teatre, žiūrėjome Jono Jurašo režisuotą spektaklį „Balta drobulė“. Spektaklis buvo labai įdomus ir įtraukiantis – pagrindinis veikėjas atskleidžia šių laikų kenčiančio žmogaus paveikslą, besiblaškantį tarp meilės ir praradimo, kūrybinės laisvės ir kančios. Spektaklio peržiūra buvo puiki proga artimiau susipažinti su programiniu kūriniu.

Dėkojame Mažeikių Gabijos gimnazijai ir jos lietuvių kalbos ir literatūros mokytojoms Orintai Černauskienei, Nijolei Viršilienei už bendradarbiavimą ir puikiai suorganizuotą išvyką į Kauną.

Vakaris Jočeris, IVf klasė

TŪM veiklos

Vasario 26 d. Id klasės mokiniai lankėsi Mažeikių Henriko Nagio viešojoje bibliotekoje ir dalyvavo edukacijoje „Henriko Nagio poezijos verbalumas ir vizualumas“. Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vyresnioji bibliografė Janina Dambrauskaitė gimnazistams papasakojo apie Mažeikių viešąją biblioteką, pristatė kraštiečio poeto Henriko Nagio gyvenimą ir kūrybą.

Id ir IId klasių mokiniai susitikimui ruošėsi atsakingai. Gimnazistai išsirinko patinkantį Henriko Nagio eilėraštį ir jį iliustravo. Apatarė, ar iliustracija gali pakeisti tekstą, jo dalį, ar piešdami geriau suprantame tekstą, kodėl iliustracija sustiprina emociją, susiaurina prasmę, kaip pasirinkti simbolius, kuriuos norime vizualiai perteikti...

Pasidžiaugti mokinių darbais kviečiame „Youtube“ platformoje patalpintoje galerijoje adresu https://www.youtube.com/watch?v=pRKIK3_24yk

Laura Arnotaitė, lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja

PROJEKTINĖS VEIKLOS: GIMNAZIJOS MOKYTOJŲ STAŽUOTĖS

Mokytojų stažuotė Europass Teacher Academy stažuotėje

Mokytojos Irena Urbonienė, Silva Paulauskienė, Aistė Daubarienė ir Sandra Vaišvilienė 2026 m. vasario 16–21 d. kartu su kolegomis iš Graikijos ir Rumunijos dalyvavo Europass Teacher Academy organizuojamuose kursuose Barselonoje „Including Sustainability Education in Everyday Classes with PBL“. Mokymus vedė lektorė Marina Moreno –

Europass Teacher Academy lektorė, psichologė, projektų vadovė, sertifikuota koučingo specialistė.

Kursuose didelis dėmesys buvo skiriamas emociškai saugios mokymo(si) aplinkos kūrimui, patyriminiam mokymuisi taikant projektinį mokymąsi (PBL). Pagiliname žinias apie tvarumo sampratą, jos įtaką kasdieniam gyvenimui ir ugdymui. Įgijome žinių, kaip tvarumo temą integruoti į įvairių dalykų pamokas ir paversti ją ugdymo dalimi. Susipažinome su novatoriškais metodais, skatinančiais mokinių įsitraukimą, kritinį mąstymą, detaliam analizavome PBL metodą, jo svarbiausius etapus ir praktinio taikymo galimybes klasėje. Ypatingas dėmesys kursuose buvo skiriamas psichologinio, emocinio ir fizinio saugumo, autonomijos ir savireguliacijos svarbai ne tik mokiniui, bet ir mokytojui. Akcentuota, kaip svarbu gebėti įvertinti savo darbą, pasidžiaugti pasiekimais ir nepamiršti padėkoti sau. Išmokome naujų aktyvinančių žaidimų, padedančių sužadinti energiją ir kurti pozityvią mokymosi atmosferą.

Šie kursai tapo vertinga profesinio augimo patirtimi, suteikusia naujų žinių, praktinių įrankių ir įkvėpimo tvarų, sąmoningą ir emociškai saugų ugdymą kurti kiekvieną dieną.

Silva Paulauskienė, istorijos mokytoja

Erasmus+ įspūdžiai iš Turkijos širdies: žinios, tradicijos ir lyderystė

2026 m. vasario 9–13 d. Mažeikių Merkelio Račkausko mokytojos Lina Vičiulienė ir Laima Perminė dalyvavo darbo stebėsenos (Job Shadowing) mobilumo veikloje Turkijoje, Ankaroje. Vizitas vyko pagal „Erasmus+“ programą ir buvo skirtas mūsų profesinių kompetencijų tobulinimui, tarptautinės patirties kaupimui bei gerosios pedagoginės praktikos perėmimui. Pagrindinis vizito tikslas – stebėti ugdymo procesą priimančioje mokykloje, analizuoti taikomus mokymo metodus, vertinimo sistemas bei mokinių įtraukimo strategijas, ypatingą dėmesį skiriant matematikos ir gamtos mokslų ugdymui.

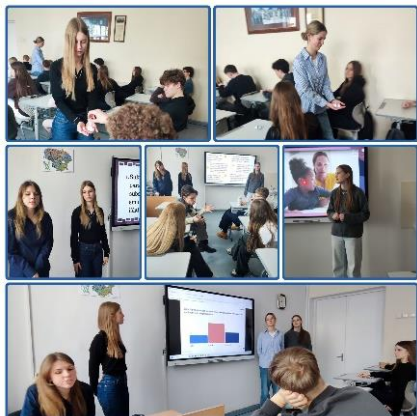
Pirmąją mobilumo dieną dalyvauta oficialiame susitikime su mokyklos vadovybe ir pedagogais. Buvo pristatyta mokyklos struktūra, ugdymo planai, dalykų organizavimo principai bei nacionalinės švietimo sistemos ypatybės. Susipažinta su savaitės veiklų grafiku, aptarti stebėsenos tikslai ir lūkesčiai.

Kiekvienos dienos pabaigoje dalyvauta refleksiniuose pokalbiuose su dalykų mokytojais. Analizuota pamokų struktūra, mokymo metodai, mokinių aktyvumas, diferencijavimo bei individualizavimo galimybės. Tokia sisteminga refleksija leido giliau suprasti stebėtą ugdymo procesą ir kritiškai įvertinti savo pedagoginę praktiką.

Didžiausias dėmesys skirtas matematikos, biologijos, chemijos ir fizikos pamokų stebėjimui skirtingose klasėse. Matematikos pamokose akcentuotas loginis mąstymas, problemų sprendimas bei praktinis teorinių žinių taikymas. Pastebėta, kad mokytojai aktyviai naudojo vizualines priemones, interaktyvias lentas, skaitmeninius įrankius ir bendradarbiavimu grįstus metodus.

Biologijos pamokose vyravo tyrinėjimu grindžiamas mokymas: mokiniai analizavo eksperimentų rezultatus, formulavo hipotezes, diskutavo ir darė išvadas. Chemijos ir fizikos pamokose derintos teorinės žinios su praktiniais pavyzdžiais, aiškinamos realaus gyvenimo situacijos, susijusios su mokomaisiais dalykais. Tai padėjo mums geriau suprasti, kaip kuriami tarpdisciplininiai ryšiai tarp tikslųjų mokslų bei kasdienės aplinkos.

Lina Vičiulienė, Laima Perminė, mokytojos

MEPA VEIKLOS

MEPA jaunieji ambasadoriai organizavo diskusiją gimnazistams „Moterų teisės ir demokratija: kova su stereotipais, dezinformacija ir smurtu skaitmeninėje erdvėje“. Diskusijos metu buvo keliami aktualūs ir jaunimui svarbūs klausimai: Kodėl lyčių lygybė yra būtina?, Kokią naudą ji teikia visuomenei?, Kaip atpažinti stereotipus, dezinformaciją bei smurtą skaitmeninėje erdvėje? Mokiniai analizavo pavyzdžius iš socialinių tinklų, žiniasklaidos ir kasdienės aplinkos, diskutavo apie atsakingo elgesio internete svarbą. Diskusijoje didelis dėmesys skirtas moterų teisėms ir jų raidai Europos Sąjungoje. Aptarti atlyginimų skirtumai tarp moterų ir vyrų, smurto bei išnaudojimo prevencijos priemonės, kokius sprendimus priima Europos Parlamentas. Diskusijos, vykstančios pagal MEPA programą, padeda gimnazistams geriau suprasti demokratinius procesus, ugdo pilietiškumą ir skatina jaunus žmones aktyviai prisidėti prie lygesnės ir saugesnės visuomenės kūrimo.

Silva Paulauskienė, istorijos mokytoja

Paminėta Tarptautinė moterų ir mergaičių moksle diena

Vasario 11 d. – Tarptautinė moterų ir mergaičių moksle diena. Minint šią dieną, jau trečią kartą III–IV klasių gimnazistės lankėsi AB „ORLEN Lietuva“.

Vizito metu dalyvavome ekskursijoje, kurioje techninių mokymų vadovė Jolanta Remezienė supažindino su įmonės veikla, moderniomis technologijomis. Vėliau dalyvavome personalo specialistės atrankai ir ugdymui Aušros Barvydytės-Balsės organizuotoje konferencijoje. Ponia Aušra papasakojo, kiek daug skirtingų profesijų atstovų dirba įmonėje.

Įdomu buvo išgirsti Jolantos Remezienės, įrengimų techninės priežiūros ir medžiagų analizės grupės vyresniosios inžinierės Monikos Rimkienės bei šiluminės elektrinės bendrojo personalo grupės inžinierės Editos Sladkevičienės sėkmingas karjeros istorijas. Mūsų gimnazistės Ugnė Žilinskaitė, Aušra Bertašiūtė, Meida Vasiliauskytė, Toma Čekytė bei Otilija Alseikatė skaitė pranešimus apie iškilią mokslininkes – Mariją Salomėją Sklodovską-Kiuri, Birutę Galdikas ir Alice Ball. Jų gyvenimo istorijos ir moksliniai pasiekimai priminė, kokią didelę įtaką pasaulio pažangai turi atkaklumas ir atsidavimas mokslui.

Tokios edukacinės išvykos praplečia akiratį, stiprina motyvaciją ir įkvepia drąsiai siekti svajonių. Nuosirdžiai dėkojame AB „ORLEN Lietuva“ komandai už šiltą priėmimą, dovanas ir vertingas patirtis!

Ilona Stripeikytė, fizikos mokytoja

TŪM. STEAM pamokos netradicinėse erdvėse

Vasario 11 d. I ir II klasių mokiniai vyko į Kauną. KTU Cheminės technologijos fakultete gimnazistai atliko du praktikos darbus: „Skirtingų molinės koncentracijos tirpalų paruošimas ir jų koncentracijos nustatymas titravimo būdu“ bei „Elektrolitai ir neelektrolitai. Mainų ir pavadavimo reakcijos. pH vertė“. KTU dėstytojai džiaugėsi žingeidžiais gimnazistais ir besitęsiančiu bendradarbiavimu.

Aistė Daubarienė, Snieguolė Vitkevičienė, chemijos mokytojos

Štangos stūmimo zoninės varžybos

Vasario 6 d.

Plungėje vyko štangos stūmimo zoninės varžybos. MMRG komanda tarp devynių miestų užėmė ketvirtą vietą. Asmeninėse svorio kategorijose Airidas Milis (IIa kl.) užėmė I vietą, Titas Straupas (IVe kl.), Rita Radzytė (IVe kl.), Grantas Buinickas (IIIe kl.) ir Mangirdas Vitas (Ile kl.) užėmė III vietas. Komandai pritrūko vos kelių taškų iki prizinės vietos. Geresnių rezultatų kitamet!

Algirdas Mika, fizinio ugdymo mokytojas

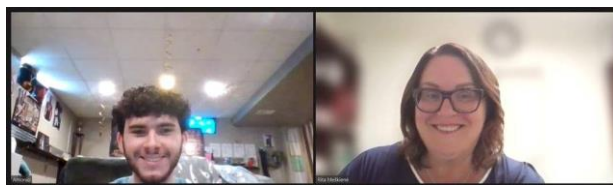
Mūsų gimnazistai ant „Skaitmeninės bangos“

Vasario 10-ąją minima Saugesnio interneto diena, o mūsų IId klasės gimnazistai ją pasitiko dalyvaudami nacionaliniame skaitmeninio raštingumo renginyje „Skaitmeninė banga“!

Šią iniciatyvą kasmet organizuoja Ryšių reguliavimo tarnyba (RRT), siekdama didinti įvairaus amžiaus žmonių supratimą apie šiuolaikines technologijas ir saugų elgesį internete.

Mokiniai stebėjo tiesioginę transliaciją, gilino prevencines žinias apie kibernetinius sukčius, saugų naršymą ir kitas aktualias temas. Džiaugiamės, kad mūsų jaunimas domisi skaitmeniniu saugumu ir atsakingai naudojasi technologijomis, noriai semiasi žinių ir tampa atsakingesniais skaitmeninio pasaulio piliečiais!

Sigutė Mackevičienė, informatikos mokytoja

Tapk pasaulio pedagogu, kuris įkvepia, jungia ir kuria pokytį!

Prasidėjo projektas „Teaching Without Borders“ („Mokymas be sienų“). Projekte dalyvauja Ohajo valstijos (JAV) Kento valstybinis universitetas (Kent State University, Ohio, USA) studentai ir mokytojai iš įvairių pasaulio šalių. Džiugu, kad šiame projekte dalyvauja ir mūsų gimnazija.

„Teaching Without Borders“ – tai galimybė peržengti savo klasės sienas, išplėsti požiūrį į globalųjį švietimą, kurti naujus išteklius savo pamokoms bei prasmingus ryšius su kolegomis iš kitų šalių. Pagrindinis programos tikslas – padėti JAV ir kitų šalių mokytojams dar geriau dirbti su įvairių kultūrinių patirčių mokiniais, kartu kuriant abipusiai naudingą partnerystę. Kaip sako projekto koordinatore dr. D. Amanda Johnson: „*Tai dvipusė mokymosi kelionė, kurioje auga visi.*“

Kiekvienas projekte dalyvaujantis mokytojas turėjo prisistatyti vaizdo įrašu, kiekvienam iš mūsų buvo paskirtas partneris – amerikietis studentas, būsimasis mokytojas.

Susitikome su man paskirtu projekto partneriu Antonio Caruso ir aptarėme tolesnio bendradarbiavimo gaires.

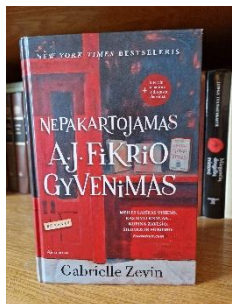
Rita Meškienė, anglų kalbos mokytoja

BIBLIOTEKOS SKILTIS

**Taip, vėl apie knygas ir knygų bendrystę
Susipažinkim**

Esu knygų žmogus – bibliotekininkė. Džiaugiuosi galėdama prisijungti prie gimnazijos bendruomenės ir kartu dalintis sukaupta pedagogine ir kūrybine patirtimi. Skaityti ir rinktis knygas savarankiškai pradėjau pradinėse klasėse ir rinkausi būtent iš mokyklos bibliotekininkės pasiūlytų, tad šita profesija man rodėsi labiausiai verta dėmesio. Gyvenimas norus sudėliojo sava tvarka, teko mokytojauti, dirbti prie mokymo priemonių leidybos, kūrybinių projektų, bet bibliotekininko profesija visada buvo kaip siekiamybė kažko prasmingo, visa apimančio, juk išmanyti knygų labirintus ir dalintis žiniomis – didis dalykas.

Skaitymas man yra persikėlimas į kitokią realybę, savo susikurtą realybę. Susikuri ir neri gilyn. Mėgstu lėtą skaitymą: sustoti, apmąstyti, grįžti. Mėgstu gilintis į teksto raišką, pasigėrėti autoriaus parinktais žodžiais, metaforomis, stiliaus savitumu. Kai kūrinys patinka, labai gaila jį pabaigti, tyčia norisi lėtinti tempą, tada būsimo skaitymo malonumo pavydžiu dar neskaičiusiems. Mėgstu knygas apie žmogaus išgyvenimus, patirtis, apie asmeninį augimą, pasakojimus, paremtus tikrais istoriniais įvykiais, autobiografinės knygas. Pastaruoju metu itin norisi šviesių, optimistinių kūrinių, kasdienybę nuskaidrinančių poezijos posmų.

Knyga

Šį kartą noriu jums pristatyti neseniai perskaitytą knygą – Gabrielle Zevin romaną „Nepakartojamas A. J. Fikrio gyvenimas“.

Dažnai knygos kelias į žmogų prasideda nuo knygyno. Ar jūsų mieste yra knygynas? Kada jame lankėtės paskutinį kartą? Ar tai galėtų būti jūsų mėgstama

vieta?... „Mano miestas gražus, ir aš noriu, kad jis toks būtų visada. O gražus miestas negali būti be knygyno“, – taip sakoma amerikiečių rašytojos Gabrielle Zevin romane „Nepakartojamas A. J. Fikrio gyvenimas“, tapusiame pasauliniu bestseleriu.

Aliso saloje Viktorijos laikų namelyje įsikūręs knygynas yra pagrindinė ašis, apie kurią sukasi knygyno savininko A. J. Fikrio gyvenimas, jo įdukros, draugų, mylimosios gyvenimai. Kūrinys lengvai skaitomas, nors daugelis siužetinių vingių nuspėjami, bet intriga lieka iki pabaigos. Persipina detektyvo ir romantinės prozos gijos, kalbama apie gana skaudžius, net tragiškus įvykius, bet atsargiai, subtiliai, su lengva humoro gaidele. Visa kūrinio sąranga remiasi trumpais, taikliais dialogais ir minimaliais aprašymais.

Vis tik norėtusi likti prie centrinės ašies – knygyno ir knygų. Knygos keičia. Skaitant romaną keičiasi pagrindinis veikėjas A. J. Fikris – iš uždaro, nusivylusio paniurėlio tampa aktyviu bendruomenės nariu, kaip knygos autorė teigia: „*Skaitančiam knygas ar bet kokia kita intelektualine veikla užsiimančiam žmogui kyla pavojus likti vienišam ir trumparegiui. Vis dėlto tikiu, kad tikras intelektualas linkęs dalytis savo žiniomis ir mokyti kitus.*“ Keičiasi policijos viršininkas Lambezis, dažnai besilankydamas knygyne iš mažai skaitančio tampa aktyviai skaitančiu detektyvus ir jaunimo literatūrą, agituoja visą policijos komisariatą skaityti. Knygyne gyvenanti ir auganti Maja skaito nuo kūdikystės, kol pati pradeda rašyti. Keičiantis A. J. Fikriui, keičiasi ir knygynas, šalia išrankaus, snobiško skonio literatūros atsiranda daug spalvotų vaikiškų knygelių, detektyvų, lengvų puslapių mamoms ir šeiminkėms, populiarių knygų jaunimui. Knygynas klesti, miestelio bendruomenė telkiasi ir džiaugiasi. Kūrinio pabaigoje knygyne atsiranda ir kavinukė, patalpos susitikimams ir diskusijoms, net scena vaidinimams. Dinamiškas kūrinio siužetas taip pat primena išjudintas knygų lentynas ieškant reikiamos knygos: kilnoji įvairaus dydžio, skirtingais viršeliais leidinius, skaitai anotacijas, domiesi atsiliepimais. Akyse mirga, galvoje kirba. Romane kiekvienas veikėjas ar situacija taip pat vertinama per knygų prizmę: kiek ir ką skaito, kada buvo knygyne, kokius autorius mėgsta. Lambezis metaforiškai nusako savo santykį su drauge: „*Daug metų mačiau tave ant lentynos. Perskaičiau santrauką ir atsiliepimus ant galinio viršelio*“. Gabrielle Zevin sumanymas paminėti romane kuo daugiau autorių ir kūrinių pavadinimų dar labiau įtraukia skaitytoją į knygų pasaulį. Literatūrinių kūrinių pavadinimai, motyvai, citatos, dažnos išnašos žadina smalsumą, norisi daugiau sužinoti apie paminėtą autorių, skatina siekti knygų lobyno.

Ši knyga apie skaitymo galią, suteikiančią prasmę gyvenimui ir padedančią suvokti savo patirtis. A. J. Fikris buvo nusistatęs prieš elektronines knygų skaitykles gal ir dėl to, kad vis daugiau būdami virtualiame pasaulyje susvetimėjame, tampame vienišesni. O perskaičius knygą juk taip smagu ją pasidalinti, gyvai aptarti su bendraminčiais, pasiurenti pamėgtais puslapiais, balsu paskaityti įsiminusią citatą, būti knygų bendrystėje. „*Žmogus nėra sala, kiekviena knyga – ištisas pasaulis*“, – skelbia iškaba virš Aliso salos knygyno.

Beliaka šį kartą palinkėti skaitantiems ar tik ketinantiems pradėti – nebūkime salos, būkime knygų bendrystėje, jei ne miesto knygyne, tai gal...mokyklos bibliotekoje. **Užsukite!**

Jolanta Čepauskienė, bibliotekininkė

TŪM. STEAM veiklos

Vasario 27 d. I–II klasių mokiniai leidosi į kelionę po Energetikos ir technikos muziejų Vilniuje. Muziejus įsikūręs pirmosios viešosios Vilniaus miesto elektrinės patalpose. Mokiniai apžiūrėjo elektrinės įrengimus, susipažino su energijos rūšimis, elektros energijos gamybos, perdavimo principais, technikos raida bei išbandė interaktyvias ekspozicijas, rinko energijos kvantus, kuriuos iškeitė į prizus. Stebėjo bei patys dalyvavo Tesla šou pristatyme. Edukacija skatino domėjimąsi fizika, tvoros energetikos sprendimais.

Tai buvo įdomi, prasminga patirtis, praplėtusi mokinių akiratį ir suteikusi naujų žinių apie mus supantį technologijų pasaulį.

Kartu su Tūkstantmečio mokyklos projektas finansuojamas Europos Sąjungos #NextGenerationEU lėšomis „Tūkstantmečio mokyklų“ programą įgyvendina Europos socialinio fondo agentūra.

SVEIKINAME OLIMPIADŲ, KONKURSŲ LAUREATUS, MOKYTOJUS**Mažeikių rajono mokyklų vaikinų 3×3 krepšinio varžybos (I etapas)**

I vieta – Ia kl.: Mantas Gramaliauskas, Armandas Šimavičius, Arnas Šlaistas, Aronas Šliauteris;

II vieta – If kl.: Kristupas Liaučius, Aronas Mineika, Edgaras Mažintas, Gabrielius Narutavičius;

III vieta – mišri komanda: Nojus Žilys, Ib, Justas Diržininkas, Ic, Eimantas Končius, Ie.

Fizinio ugdymo mokytoja Rasa Akučkaitė.

Tarpmokyklinės krepšinio 3×3 varžybos

Gimnazijos komanda iškovojo I vietą: Mantas Gramaliauskas, Ia, Aronas Šliauteris, Ia, Aronas Mineika, If, Kristupas Liaučius, If kl. Mokytojas Romualdas Beišinas.

Meninio žodžio konkursas (mokyklos etapas)

Nugalėtojai tapo Vesta Tamošauskaitė, Ic, Neila Saračinskaitė, IIC, Elija Karkliūtė, IIIf, Dominyka Grigaitė, IIIIf, Kipras Pučekas, IVb, Atėnė Stasiukaitė, IVf. Mokytojos D. Skaringienė, D. Misevičienė, O. Kelpšienė.

Lietuvos mokinių biologijos olimpiada (savivaldybės etapas)

III vieta – Elžbieta Gladkauskaitė, Ie, mokytoja Irena Zubavičienė;

III vieta – Elzė Bernotaitė, Id, mokytoja Lina Vičiulienė;

III vieta – Nojus Samulionis, Ib, mokytoja Lina Vičiulienė;

III vieta – Kąjus Januškevičius, Ic, mokytoja Lina Vičiulienė;

I vieta – Smiltė Švažaitė, IId, mokytoja Lina Vičiulienė

II vieta – Neila Saračinskaitė, IIC, mokytoja Irena Zubavičienė;

III vieta – Domantas Končius, Ila, mokytoja Lina Vičiulienė;

III vieta – Mantas Šeirys, IIb, mokytoja Irena Zubavičienė;

I vieta – Eneidas Šiliauskas, IIIe, mokytoja Lina Vičiulienė;

II vieta – Ignas Jagminas, IIIb, mokytoja Lina Vičiulienė;

III vieta – Toma Čekytė, IIIC, mokytoja Lina Vičiulienė;

I vieta – Karolina Bučytė, IVf, mokytoja Lina Vičiulienė;

II vieta – Auksė Jagučanskaitė, IVb, mokytoja Lina Vičiulienė;

II vieta – Edvinas Pukelis, IVA, mokytoja Lina Vičiulienė;

II vieta – Margarita Kibeikaitė, IVb, mokytoja Lina Vičiulienė;

III vieta – Edvardas Balodis, IVA, mokytoja Lina Vičiulienė;

III vieta – Milda Alibajeva, IVA, mokytoja Lina Vičiulienė.

Lietuvos mokinių dailės olimpiada (mokyklos etapas)

Elanda Radzytė, If – I vieta;

Monika Montvilaitė, Id – II vieta;

Fausta Veršinskaitė, Ie – III vieta;

Viltė Griguolaitė, Ie – III vieta;

Vanesa Vinciūnaitė, IIe – I vieta;

Pijus Vitkevičius, IIc – II vieta;

Gustė Žemeckaitė, IIIf – III vieta;

Guoda Straupaitė, IIIC – I vieta;

Salomėja Mažutė, IIIC – II vieta;

Atėnė Stasiulytė, IVf – I vieta;

Rita Radzytė, IVE – II vieta;

Domas Vilimavičius, IVb – III vieta;

Ugnė Bartkutė, IVb – III vieta.

Dailės mokytoja Asta Milėškienė.

Meninio žodžio konkursas (savivaldybės etapas)

I vieta – Kipras Pučekas, IVb,

mokytoja Ona Kelpšienė;

II vieta – Dominyka Grigaitė,

IIIf, mokytoja Daiva

Misevičienė.

SUSITIKIMAI

Vasario 11–12 d. gimnazijoje svečiavosi radijo laidų vedėjas, žurnalo „Reitingai“ vyr. redaktorius Gintaras Sarafinas. Antrų klasių gimnazistai ir jų tėveliai / globėjai turėjo galimybę išgirsti vertingos informacijos apie studijas bei tolimesnes karjeros galimybes. Mokiniam buvo teikiamos ir individualios konsultacijos. Išgirsta informacija leis jiems geriau apgalvoti daromus pasirinkimus, o tėvų užduotis – padėti pasirinkti tinkamą karjeros kelią.

Kad patyrusio lektoriaus paskaitos pasiekė savo tikslą, rodo šios II klasių gimnazistų mintys:

„Paskaita sudomino, buvo įdomu klausyti žmogaus, kuris nuoširdžiai nori mokiniams padėti pasirinkti tinkamą kelią kuriant savo ateitį. Klausantis atėjo suvokimas, kad visi pasirinkimai yra svarbūs ir turi būti gerai apgalvoti.

Išgirdau daug patarimų, kaip geriau suprasti, ko norime mes patys, o ne ko iš mūsų tikisi kiti. Savęs pažinimas užima nemažai laiko, tad svarbu dirbti su savimi ir nebijoti ieškoti atsakymų į visus kylančius klausimus. Supratau, kad tik geriau pažindamas save galiu priimti sprendimus, kurie teiks džiaugsmą ateityje.“ (Urtė)

„Paskaita tikrai labai sudomino, davė naudingų svetainių nuorodų ir patarimų, kaip reikia atsargiai pasirinkti savo karjeros kryptį ir įrodė, kaip tai yra svarbu. Mielai dar kartą išklausyčiau panašią paskaitą.“ (Aistė)

„Man buvo labai įdomu, išgirdau daug patarimų, kuriuos tikrai stengsiuosi panaudoti per ateinančius dvejus metus. Pasisėmiau žinių apie įvairių sričių pasirinkimus, atlikau savo asmenybės testą, kuris parodė, koks aš esu žmogus, ir tai nustebino net mane pačią.“ (Darija)

„Buvo visai įdomu, sužinojau, kur galima plačiau pasidomėti profesijomis, universitetais ar atlikti lengvus testus, kad sužinotume savo asmenybės tipą. Suteikė motyvacijos labiau domėtis visokiomis profesijomis, keliauti po universitetus ir pažinti patį save bei pasaulį.“ (Saulė)

„Paskaita buvo naudinga tiek man, tiek visiems mokiniams. Lektorius leido suprasti, kad renkant profesiją svarbu atkreipti dėmesį ne tik į atlyginimą, bet ir į tai, kas tau sekasi ir patinka. Paskaita paskatino ne tik susimąstyti apie savo ateitį, pasirinkimus, bet ir dirbti su savimi ir siekti save geriau pažinti.“ (Gabija)

Daiva Misevičienė, lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja

KALBOS KERTELĖ AR KARTELĖ?...

Remdamiesi praėjusių mokslo metų PUPP ir VBE vykdymo patirtimi, drįsime sudaryti lentelę ir pasiūlyti Jums, mieli Mokytojai ir Gimnazistai, keletą komentarų, susijusių su sklandesniu PUPP ir VBE užduočių atlikimu. Verta įsiminti (naudinga bus ne tik PUPP ar VBE).

2025–2026 m. m. Dėl PUPP, VBE vykdymo – mokinių IT raštingumas		
Dėmesį atkreipti į trumpąsias kombinacijas:		
Eil. Nr.	Funkcija	Kombinacijos / sprendimai
1.	Greitasis kalbos pakeitimas	Alt + Shift
2.	Kabutės apačioje (du devynetai) „	Alt + 0132
3.	Kabutės viršuje (du šešetai) “	Alt + 0147
4.	Ilgasis brūkšny	Alt + 0150
5.	Puslapio, sistemos atnaujinimas / perkrovimas	Ctrl + F5
6.	Jeį neveikia Tab	pastraipą formuoti su Escape („Esc“)
7.	Jeį netelpa įrašyti atsakymą	✓ Pažiūrėti, ar nėra tarpelių tarp skaičių; ✓ Ar nenaudota Ctrl + C ar Ctrl + V funkcija, nes nusikopijuoja su tarpeliais; ✓ Gal neteisingas atsakymas, jeigu norite rašyti daugiau simbolių (čia tarsi sufleris, nes sistema patikrinta, kaip suvesti teisingus atsakymus).

Sigutė Mackevičienė, informatikos mokytoja,
Dalia Pranciulienė, lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja,
Birutė Augustanavičiūtė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui